

на света, но криза, от чиито дълбини започва да „покълва“ нов тип остензивност. В този си вид – обогатяваща се и обновена – опозицията *тук – там* отявлено присъства (без абсолютизиране на нито един от двата деиктизма) във „В часа на синята мъгла“: „Що иде т у к – и кой отива т а м...“ (разр. м. Б. Д.). Еднакво силно са реторизирани и семантично нюансирани както *тук* („от прозореца“; „моята почивка“; „оня час на синята мъгла“), така и *там* („посоките далечи“; „отвъд / сребровъздушните стени на кръгозора“; „висоти, остали тайна за мечтата“). Явно е, че наречието *тук* е със значително конкретизиран смисъл, то е предметено („до прозореца“), то е сетивен наглед („деца играят във“). Поради това, въпреки уединената, самотно извисена позиция на лирическият Аз (аналогична на позицията на лирическият герой от „Към върха“ и „Песен на песента ми“), въпреки подчертаната му издигнатост над битовата емпирия („вашия безсмислен кръсък“), *тук* престава да е вече свръхсемантичен деиктизъм. Явно е също, че макар и да е загубил способността да всеозначава, деиктизмът *тук* продължава да излъчва символични значения: „Но на прозореца завесата пред мен / да падне чакам аз.“ Сочейки обаче към отвъдсетивното, отвъдвещественото и отвъдсветовното, наречието *тук* в късната творба на Яворов е подчертано опониращо, подчинено е на и зависимо от още по-усилено символизиращия деиктизъм *там*, който във „В часа на синята мъгла“ се ползва от твърде „стара“ семантика, от семантиката на идеалното пространство на романтичния аутсайдер, разгърнатата в текстове на поета от периода 1895–1903 г. (Отваряйки прекалено широки скоби, трябва да изтъкнем, че Яворов е изключително педантичен, що се отнася до употребените предлози в текстовете от „Подир сенките на облаците“. В стиха „Една муха замръзна върх (подч. м. Б. Д.) стъклото на студения прозорец“ („Шепот насаме“ III) предлогът *върх*, изразявайки нещо повече от обикновена субектно-предикативна връзка, се субстантивизира, добивайки самостоятелна семантика. Алюзирайки епидер-